

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 82/2542

พนักงานอัยการ จังหวัด ราชบุรี โจทก์ สหกรณ์ โคน มหนองโพ ราชบุรี จำกัด ผู้ร้อง นาย เสน่ห์ คง สีน จำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 36, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 371, พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 8 ทวิ, พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 72 ทวิ, พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ,
พ.ร.บ.อาวุธปืนฯ มาตรา 72 ทวิ

ย่อ / หลักกฎหมาย

อาวุธปืนของกลางเป็นอาวุธปืนที่มีใบอนุญาตให้มีและ ใช้เป็นของผู้ร้องโดยถูกต้อง ความผิดของ
จำเลยอยู่ที่ การมีอาวุธปืนของผู้อื่นไว้โดยไม่ได้รับอนุญาต และพาอาวุธปืน ดังกล่าวไปโดยไม่
ได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นความผิดเฉพาะตัว อาวุธปืนของกลางจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิด อัน
จะต้องริบเสียทั้งสิ้น และแม้จะถือว่าเป็นอาวุธ ซึ่งเมื่อจำเลยพาไปในเมือง หมู่บ้าน หรือ
ทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุสมควรแล้ว ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา 371 แต่ในเมื่อคดีนี้ โจทก์ฟ้องว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ
อาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ ซึ่งมีบทลงโทษตามมาตรา 72 ทวิ อีกบทหนึ่ง และศาลชั้นต้นพิพากษาว่า
เป็นการกระทำความผิดเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษจำเลยตาม พระราชบัญญัติ
อาวุธปืนฯ มาตรา 72 ทวิ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดแล้วศาลก็ย่อมไม่อาจพิพากษาให้ริบอาวุธ
ปืน ของกลางได้ เพราะมาตรา 72 ทวิ มิได้บัญญัติให้อำนาจศาล สั่งริบอาวุธปืนที่พาไปโดย
ผิดกฎหมายได้เลย และจะสั่ง ให้ริบอาวุธปืนโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา
371 ที่โจทก์กล่าวมาในฟ้องซึ่งเป็นบทเบาที่ไม่ได้ด้วย เพราะศาล ไม่ได้ลงโทษจำเลยตามบทนี้ เมื่อ
อาวุธปืนของกลางริบไม่ได้ จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำ ความผิดของ
จำเลยหรือไม่อีกต่อไป เมื่อศาลพิพากษาให้ริบอาวุธปืน ของกลางไปแล้ว ต่อมาผู้ร้องมาร้องขอคืน
ก็ต้องคืนอาวุธปืน ของกลางแก่ผู้ร้อง

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 7, 8 ทวิ, 72, 72 ทวิ
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371, 91 ศาลชั้นต้น พิพากษาลงโทษจำเลย และสั่งริบอาวุธปืน
ของกลาง ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของอาวุธปืนของกลางและมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยในการ
กระทำความผิดดังกล่าวขอให้สั่งคืนอาวุธปืนของกลางแก่ผู้ร้อง โจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้อง
รู้เห็นเป็นใจในการกระทำผิดของจำเลย เพราะผู้ร้องทราบดีว่าจำเลยนำอาวุธปืนและเครื่อง
กระสุนปืนของกลางติดตัวไปใช้ในการกิจการของผู้ร้องตลอดมา โดยจำเลยไม่ได้รับหนังสืออนุญาต
พิเศษให้มีและใช้อาวุธปืนจากนายทะเบียน และผู้ร้องไม่ได้ทักท้วง ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้น
ไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษากลับ ให้คืนอาวุธปืน
ของกลางแก่ผู้ร้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้
ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทสหกรณ์การเกษตรวันเกิดเหตุเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอ
บ้านโป่งตั้งด่านตรวจค้น พบจำเลยพาอาวุธปืนมีทะเบียนในชื่อผู้ร้องใส่ซองเก็บของหน้ารถไป จึง

จับกุมจำเลยมาดำเนินคดี จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้รับอาวุธปืนของกลาง ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษากลับให้คืนอาวุธปืนของกลางแก่ผู้ร้องมีปัญหาดังกล่าวต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า พฤติการณ์แห่งคดีฟังได้ว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดของจำเลย จึงต้องรับอาวุธปืนของกลาง เห็นว่าอาวุธปืนของกลางเป็นอาวุธปืนที่มีใบอนุญาตให้มีและใช้เป็นของผู้ร้องโดยถูกต้อง ความผิดของจำเลยอยู่ที่การมีอาวุธปืนของผู้อื่นไว้โดยไม่ได้รับอนุญาต และพาอาวุธปืนดังกล่าวไปโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งเป็นความผิดเฉพาะตัว อาวุธปืนของกลางจึงไม่ใช่ทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิดอันจะต้องริบเสียทั้งสิ้นตามกฎหมาย และแม้จะถือว่าเป็นอาวุธอย่างหนึ่ง ซึ่งเมื่อจำเลยพาไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุสมควรแล้ว ศาลมีอำนาจสั่งให้ริบได้ เช่นเดียวกับอาวุธอย่างอื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 แต่ในเมื่อคดีนี้โจทก์ฟ้องว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มาตรา 8 ทวิ ซึ่งมีบทลงโทษตาม มาตรา 72 ทวิ อีกบทหนึ่ง และศาลชั้นต้นพิพากษาว่าเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ มาตรา 72 ทวิ ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดแล้ว ศาลก็ย่อมไม่อาจพิพากษาให้รับอาวุธปืนของกลางได้ เพราะมาตรา 72 ทวิ ดังกล่าวมิได้บัญญัติให้อำนาจศาลสั่งรับอาวุธปืนที่พาไปโดยผิดกฎหมายได้เลย และจะถือว่าสามารถสั่งให้รับอาวุธปืนโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ที่โจทก์กล่าวมาในฟ้องซึ่งเป็นบทเบากว่าไม่ได้ด้วยเพราะศาลไม่ได้ลงโทษจำเลยตามบทนี้เมื่ออาวุธปืนของกลางริบไม่ได้ กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่าผู้ร้องรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดของจำเลยหรือไม่อีกต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาให้คืนอาวุธปืนของกลางแก่ผู้ร้อง ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผลฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

อภิชาติ สุขัคคานนท์ · ยินดี วัชรพงศ์ ต่อสุวรรณ · อธิยา ดิษยบุตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/82/2542>